

Posion kotisairaalan omavalvontasuunnitelma

Sisällys

1. Palveluntuottajaa koskevat tiedot.....	2
1.1 Palveluyksikön toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet	3
1.2 Toiminnan tarkoitus ja tavoite	3
1.3 Palveluntuottajan alihankintana ostetut palvelut	3
1.4 Coronaria oy:n arvot	3
2. Omavalvontasuunnitelman laatiminen, toteutuminen ja seuranta	4
3. Laadunhallinta ja johtaminen	5
3.1 Laadunhallinnan toteuttaminen ja laadunhallinnan työkalut ja mittarit	6
3.2 Palveluyksikön johtamisjärjestelmä ja vastuut	7
3.3 Lupapaikka	7
4. Riskienhallinta	7
4.1 Riskienhallinnan vastuut, ohjeet sekä suunnitelmat:	7
4.2 Asiakas- ja potilasturvallisuus	9
5. Henkilöstöön liittyvät asiat	11
5.1 Palveluyksikön henkilöstö ja rekrytointi	11
5.2 Sijaisten käyttäminen ja rekrytointi	11
5.3 Henkilöstön osaaminen, perehdyttäminen ja täydennyskoulutus	12
6. Lääkehoito ja lääkinnälliset laitteet	14
7. Toimitilat ja välineet	14
8. Tietojärjestelmät ja teknologian käyttö	15
8.1 Yksikössä käytössä olevat asiakas/ potilastietojärjestelmät	15
8.2 Asiakas- tai potilaspalautejärjestelmä ja ohjeistus ongelmatilanteissa toimimisessa	15
8.3 Asiakas- ja potilastietojen kirjaamisen keskeiset käytännöt	15
9. Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet	16
10. Omavalvonnan toteuttamisen seuranta ja arviointi	17
Liite 1. Lapin hyvinvointialueen asiakasmaksut – Kotisairaalan hinnasto	17
Liite 2. Sote-koordinaattoritoiminta	20

KOTISAIRAALAN OMAVALVONTASUUNNITELMA

Kotisairaalahoidosta säädetään terveydenhuoltolaissa (<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2010/1326>). Lupa ja valvontavirasto sekä hyvinvointialue valvoo kotisairaalan toimintaa.

1. Palveluntuottajaa koskevat tiedot

Palveluntuottaja: Coronaria Oy	Y-tunnus: 1752598-9
Käyntiosoite: Sairaalantie 2A 97900 Posio	Postiosoite: Saaristonkatu 22 90100 Oulu
Puhelin: 040 8012 379	Palveluyksikön nimi: Kotisairaala
Palveluyksikköön kuuluvat palvelupisteet: Kotisairaala, Posio	
Vastuuhenkilöiden nimet, tehtävät ja yhteystiedot: Toimintayksikön esihenkilö: Kaisa Maaninka, Palveluesihenkilö, kaisa.maaninka@coronaria.fi Toimintayksikön vastuulääkäri Jussi Rontti Jussi.rontti@coronaria.fi Posion Sote-palveluista vastaaja johtaja: Hanna Määttä, Palvelujohtaja hanna.maatta@coronaria.fi Marianne Niemelä, Palvelupäällikkö, marianne.niemela@coronaria.fi	

1.1 Palveluyksikön toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Kotisairaala tuottaa Posion kunnan alueella kaiken ikäisille potilaille lääkärin läheteellä perusterveydenhuollon mukaista sairaalatasoista hoitoa potilaan/asiakkaan kotiin vietynä palveluna, asumisyksiköissä tai kotisairaalan hoitotilassa. Kotisairaalassa hoidetaan infektioasiakkaita, haavanhoitoja, suonensisäistä lääkehoitoa, nesteytystä, ravitsemusta, palliatiivista hoitoa sekä saattohoitopotilaita. Kotisairaalahoito on vaihtoehtona osastohoidolle. Kotisairaalaan ohjaututaan aina lääkärin läheteellä.

1.2 Toiminnan tarkoitus ja tavoite

Kotisairaalan tarkoituksena on tuottaa sairaalatasoista, lääkärijohtoista hoitoa potilaan kotiin.

- Tavoitteena on korvata sairaalassa annettavaa hoitoa turvallisesti kotona.
- Tukea potilaan toimintakykyä ja hyvinvointia
- Mahdollistaa kotona tapahtuva akuutti, palliatiivinen tai saattohoito.
- Tavoitteena lyhentää sairaalahoitajaksoja ja tehostaa resurssien käyttöä.
- Kotisairaalan käyntien välissä asiakkaan tulee selvittää kotona itsenäisesti läheisten, kotihoidon tai muun avun turvin.

Kotisairaalan hoito toteutetaan aina potilaan suostumuksella ja lääkärin päätöksellä.

1.3 Palveluntuottajan alihankintana ostetut palvelut

Apteekkipalvelut	Lapin hyvinvointialueen apteekki
Lääkintälaitahuolto	Lapin hyvinvointialueen lääkintälaitte
Välinehuolto	Lapin hyvinvointialueen apuvälinehuolto
Turvapalvelut	Seniortek
Vainajakuljetus	Posion hautauspalvelut
Tietosuojajäte	Laphan kautta

1.4 Coronaria oy:n arvot

Toimintaamme ohjaavat arvot

Jatkuva kehittyminen

Olemme terveydenhuollon uudistaja ja suunnannäyttäjä. Haastamme jatkuvasti itsemme sekä vanhat toimintamallit ja rakenteet luodaksemme Suomen parhaat terveydenhuollon palvelut.

Yhdessä onnistuminen

Autamme niin toisiamme kuin asiakkaitamme uudistamaan suomalaista terveydenhuoltoa. Jokainen meistä on oman työnsä huippuosaaja, joka kantaa vastuunsa ja helpottaa osaltaan muiden työtä.

Helppo saavutettavuus

Olemme lähellä asiakasta. Meille on helppo tulla, ja tarvittaessa me tulemme asiakkaan luo. Olemme helposti lähestyttäviä myös ihmisinä. Panostamme uuteen teknologiaan parantaaksemme palveluidemme saavutettavuutta.

Vaikuttavat tulokset

Vahvan osaamisemme ja ihmisestä välittävän asenteemme ansiosta saavutamme vaikuttavia hoitotuloksia kustannustehokkaasti. Samalla pidämme huolta siitä, että henkilöstömme ja asiakkaidemme tyytyväisyys on huipputasoa.

2.Omavalvontasuunnitelman laatiminen, toteutuminen ja seuranta

Omavalvontasuunnitelman päivittäminen, toteutuminen ja seuranta:

Omavalvontasuunnitelma päivitetään aina kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun, asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä muutoksia. Omavalvontasuunnitelma tarkastetaan kuitenkin aina vähintään kerran vuodessa.

Omavalvontasuunnitelman julkisuus:

Omavalvontasuunnitelma on henkilöstölle nähtävillä sähköisenä henkilöstön yhteisessä Teams-kanavassa. Potilaille/asiakkaille ja omaisille omavalvontasuunnitelma on nähtävillä Posion terveyskeskuksen aulatilassa ja tarvittaessa omavalvontasuunnitelma tulostetaan asiakkaan kotiin nähtäville.

3.Laadunhallinta ja johtaminen

Palveluille asetetut laatuvaatimukset ja -suositukset:

Terveystenhuollon lainsäädäntö ja toiminnan vaatimukset

Kotisairaalahoito on osa terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaista palvelua, jossa potilaalle tarjotaan määräaikaista, tehostettua kotisairaanhoidoa (esim. suonensisähoitoa tai vaativaa sairaalatasoista hoitoa) potilaan kotiin. Tähän kuuluu lääkärin tekemä lähete ja hoidon soveltuvuusarviointi. valvira.fi

Laatuvaatimuksia henkilöstölle ja toiminnalle:

- Henkilöstöllä tulee olla asianmukainen koulutus, kokemuksen ja osaamisen taso potilaiden turvalliseen hoitamiseen. valvira.fi
- Riittävä henkilöstömitoitus potilasmäärään ja hoidon vaativuuteen nähden. valvira.fi
- Hoidon suunnittelu ja lääkehoito toteutetaan suunnitelmallisesti ja turvallisesti

3.1 Laadunhallinnan toteuttaminen ja laadunhallinnan työkalut ja mittarit

Kotisairaalan laadunhallinta edellyttää asiakkaan kokonaisvaltaista ja turvallista hoitoa, joka toteutetaan kotiolosuhteissa.

Keskeisiä laatutekijöitä ovat muun muassa asiakkaan hoitosuunnitelman noudattaminen, potilasturvallisuuden varmistaminen, jatkohoidon järjestäminen sekä jatkuva hoidon seuranta ja arviointi. Tavoitteena on korvata tai lyhentää sairaalahoitoa turvallisesti ja laadukkaasti, jotta potilas voi toipua kotona.

Laatutekijät

- Kokonaisvaltainen hoito: Kotisairaalan tulee vastata potilaan kokonaisvaltaisesta hoidosta, mukaan lukien tarvittavien lääkkeiden annostelu, haavahoidot ja nesteytys.
- Potilasturvallisuus: Laadunhallinta vaatii potilasturvallisuuden jatkuvaa varmistamista. Tämä sisältää esimerkiksi lääketurvallisuuden ja kaatumisen ehkäisyn.
- Jatkuva seuranta ja arviointi: Hoitoa arvioidaan ja seurataan säännöllisesti. Hoitojärjestelyjä voidaan muuttaa potilaan tilanteen mukaan.
- Yhteistyö ja tiedonkulku: On tärkeää varmistaa tehokas yhteistyö potilaan, omaisten ja muiden terveydenhuollon toimijoiden välillä.
- Jatkohoidon järjestäminen: Kotisairaalan vastuulla on varmistaa, että potilaalle on järjestetty riittävä jatkohoito tarvittaessa.
- Henkilökunnan osaaminen: Henkilökunnan ammattitaito ja koulutus ovat avainasemassa laadukkaan hoidon toteuttamisessa.

Kotisairaalan potilas sitoutuu hoitajan ollessa päihteettömyyteen ja tupakoimattomuuteen, noudattamaan sovittuja aikoja, on yhteistyökykyinen sekä huolehtii mm. lemmikkieläinten kiinni pitämisestä.

3.2 Palveluyksikön johtamisjärjestelmä ja vastuut

Kotisairaala toimii terveyshoivaosastolla, jossa on 9 potilaspaikkaa ja yksi kotisairaalan lupapaikka. Esihenkilönä toimii palveluesihenkilö Kaisa Maaninka.

3.3 Lupapaikka

Terveyshoivaosastolla on käytössä kotisairaalan lupapaikka. Kotisairaalan lupapaikkaa hallinnoi yksikössä toimiva sairaanhoitaja. Posion kotisairaalan lupapaikka sijaitsee Posion terveyshoivan yksikössä, sairaalantie 2a terveyskeskuksen yhteydessä.

Kotisairaalan lupapaikka on tarkoitettu kotisairaalan potilaille lyhytaikaiseen käyttöön. Lupapaikalle potilaat tulevat lääkärin ja sairaanhoidon tiimin päätöksen kautta. Lupapaikkaa käytetään niille potilaille, jotka eivät välttämättä tarvitse vuodeosastohoitoa, mutta eivät pärjää itsenäisesti tai omaisten turvin kotona tai saattohoitopotilaille. **Lupapaikalle potilaat tarvitsevat mukaan mm. omat säännölliset lääkkeet, omat henkilökohtaiset tavarat. Lupapaikoilla ei ole lääkevarastoa, joten jos potilaalle ei jostain syystä saada omia säännöllisiä lääkkeitä mukaan, tällöin ei voi potilasta ottaa lupapaikalle.**

4. Riskienhallinta

4.1 Riskienhallinnan vastuut, ohjeet sekä suunnitelmat:

Riskien arviointi on Coronarialla jatkuva prosessi. Se sisältää riskien tunnistamisen, todennäköisyyden ja vaikuttavuuden arvioinnin, tarvittavat toimenpiteet, vastuun määrittelyn ja aikataulun. Perehdytyksessä käydään läpi Kotisairaalan prosessit ja toimintatavat, turvallisuuden, tiedonkulun, tietoturvasuojan, työnjaon ja työergonomian osalta. Lääkehoidon asiat käydään läpi jo työsopimusvaiheessa ja edelleen työhön perehtymisessä. Vaarojen ja riskientunnistamisen lähtökohtana on avoimuus ja rehellisyys, jolloin riskienarviointi on osa laadukasta turvallisuustoimintaa, joka tähtää jatkuvaan toiminnan tason parantamiseen. Työssä havaitut epäkohdat ja turvallisuushavainnot tuodaan välittömästi esihenkilön ja muun henkilöstön tietoon ja ne käydään läpi henkilöstön kanssa.

Johdon tehtävänä on huolehtia omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista. Johto vastaa siitä, että toiminnan turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Heillä on myös päävastuu

myönteisen asenneympäristön luomisessa epäkohtien ja turvallisuuskysymysten käsittelylle. Riskinhallinta vaatii aktiivisia toimia koko henkilökunnalta. Työntekijät osallistuvat turvallisuustason ja -riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Riskinhallinnan luonteeseen kuuluu, ettei työ ole koskaan valmista. Koko yksikön henkilökunnalta vaaditaan sitoutumista, kykyä oppia virheistä sekä muutoksessa elämistä, jotta turvallisten ja laadukkaiden palveluiden tarjoaminen on mahdollista. Eri ammattiryhmien asiantuntemus saadaan hyödynnetyksi ottamalla henkilökunta mukaan omavalvonnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen.

Riskinhallinnan prosessissa sovitaan toimintatavoista, joilla riskit ja kriittiset työvaiheet tunnistetaan. Jokaisesta vaara- ja uhkatilanteesta laaditaan kirjallinen selvitys HaiPro-järjestelmään, joka toimitetaan esimiehelle toimenpiteitä varten. Haittatapahtumien ja läheltä piti -tilanteiden käsittelyyn kuuluu niiden kirjaaminen, analysointi ja raportointi. Haittatapahtumat käsitellään tarvittaessa välittömästi tai ei-kiireellisissä tapauksissa vähintään viikkopalaveritasolla. Haittatapahtumien pohjalta tehdään tarvittavat muutostoimenpiteet. Vastuu riskinhallinnassa saadun tiedon hyödyntämisestä kehitystyössä on palveluntuottajalla, mutta työntekijöiden vastuulla on tiedon saattaminen johdon käyttöön. Haittatapahtumien käsittelyyn kuuluu myös niistä keskustelu työntekijöiden, asiakkaan ja tarvittaessa omaisen kanssa. Jos tapahtuu vakava, korvattavia seurauksia aiheuttanut haittatapahtuma, asiakasta tai omaista informoidaan korvausten hakemisesta.

Laatupoikkeamien, epäkohtien, läheltä piti -tilanteiden ja haittatapahtumien varalle määritellään korjaavat toimenpiteet, joilla estetään tilanteen toistuminen jatkossa. Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa tilanteiden juurisyiden selvittäminen ja tätä kautta menettelytapojen muuttaminen turvallisemmiksi. Myös korjaavista toimenpiteistä tehdään seurantakirjaukset ja -ilmoitukset.

Luettelo asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvistä ohjeista- ja suunnitelmista:

- Perekätyssuunnitelma: skhole
- Kehittämissuunnitelma: Coronaria Posion yhteinen
- Tietoturva- ja tietosuojasuunnitelma: Coronaria Oy
- Valmius ja varautumissuunnitelma
- Pelastussuunnitelma: Terveyskeskuksen turvallisuus- ja pelastussuunnitelma
- Asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelma
- HaiPro-ohje
- Lääkehoitosuunnitelma

4.2 Asiakas- ja potilasturvallisuus

Potilaan soveltuvuuden arviointi

Asiakasturvallisuus alkaa jo ennen hoidon aloitusta.

- Potilaan **sairauden, voinnin ja riskien** arviointi
- Potilaan ja omaisten **kyky sitoutua hoitoon**
- Kodin **fyysinen soveltuvuus** (hygienia, tila, turvallisuus)
- Selkeä **kriteeristö**, milloin hoito keskeytetään ja potilas siirretään sairaalaan

❗ Väärin valittu potilas on suurin turvallisuusriski kotisairaalassa.

Lääkehoidon turvallisuus

Kotona tapahtuva lääkehoito vaatii erityistä huolellisuutta.

- Ajantasainen ja yhtenäinen **lääkelista**
- Selkeät vastuut: kuka määrää, toteuttaa ja seuraa lääkitystä
- Suonensisäisten ja vaativien lääkkeiden **osaamisvaatimukset**
- Lääkkeiden **säilytys ja hävittäminen** kotona
- Haittavaikutusten ja poikkeamien nopea tunnistaminen

Infektioiden ehkäisy

Koti ei ole steriili ympäristö.

- Aseptinen työskentely (kanyylit, haavanhoito, infuusiot)
- Käsihygienia ja suojautuminen
- Hoitovälineiden puhtaus ja kertakäyttöisyys
- Infektion merkkien aktiivinen seuranta

Kodin turvallisuusympäristö

Kotiympäristö tuo omat riskinsä.

- Kaatumisriskien arviointi (valaistus, matot, kynnykset)
- Sähkölaitteiden ja hoitolaitteiden turvallinen käyttö
- Paloturvallisuus (happihoito, sähkölaitteet)
- Lemmikkien ja muiden ympäristötekijöiden huomiointi

Selkeä hoitosuunnitelma ja dokumentointi

- Yksilöllinen, ajantasainen **hoitosuunnitelma**
- Kirjaukset tehdään **reaaliaikaisesti**
- Hoidon tavoitteet ja rajat selkeästi määritelty
- Toimintamallit äkillisiin tilanteisiin

Tiedonkulku ja saatavuus

Asiakasturvallisuus heikkenee nopeasti ilman toimivaa viestintää.

- Potilaalla ja omaisilla tiedossa:
 - mihin soittaa
 - milloin soittaa
 - milloin tilanne on kiireellinen
- Yhteistyö:
 - päivystyksen
 - Kotihoidon ja kotipalvelun kanssa
 - erikoissairaanhoidon kanssa
- 24/7-päivystys tai selkeä varajärjestely

Henkilöstön osaaminen ja työskentelyturvallisuus

- Riittävä koulutus kotisairaalatyöhön
- Osaaminen vaativista hoidoista (IV-hoidot, oirehoito)
- Työskentely yksin → selkeät **turvakäytännöt**
- Työn kuormituksen hallinta

Potilaan ja omaisten osallisuus

- Potilas ja omaiset ymmärtävät hoidon sisällön
- Ohjaus:
 - lääkkeet
 - oireiden seuranta
 - milloin hakeudutaan hoitoon
- Kunnioitetaan potilaan itsemääräämisoikeutta

Poikkeamien ja riskien hallinta

- HaiPro-ilmoitukset ja läheltä piti -tilanteet
- Systemaattinen riskien arviointi
- Jatkuva toiminnan kehittäminen
- Palautteen kerääminen potilailta ja omaisilta sekä henkilöstöltä

5. Henkilöstöön liittyvät asiat

5.1 Palveluyksikön henkilöstö ja rekrytointi

Kotisairaala toimii yhdessä terveyshoivaosastolla. Vuoroissa on aamuissa ja iltavuoroissa 2 työntekijää eli 1 sh ja 1sh/lh työpari. Yövuoroissa toimii lähihoitaja. Työvuorot ajoittuvat pääsääntöisesti klo 7-21 välille. Kotisairaalan sairaanhoitaja on aina klo 7.00 - klo 21.00 saakka.

5.2 Sijaisten käyttäminen ja rekrytointi

Kotisairaalassa sijaisia ei voida käyttää samalla tavalla kuin osastoilla. Terveysosaston sairaanhoitajat työskentelevät myös kotisairaalassa.

Keskeiset periaatteet:

- Sijainen toimii itsenäisesti potilaan kotona
- Työ sisältää vaativaa lääkehoitoa ja kliinistä arviointia
- Asiakasturvallisuus edellyttää riittävää perehdytystä ennen itsenäistä työskentelyä

Kelpoisuus ja osaaminen

Sijaisilta edellytetään:

- Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö (yleensä sairaanhoitaja)
- Kokemus: akuuttihoitajasta / osastotyöstä / kotihoidosta / kotisairaala-työstä
- Vahva lääkehoito-osaaminen (IV-hoidot, infuusiot, kipupumput)

- Kyky tehdä itsenäisiä hoidon arvioita

Soveltuvuus kotisairaalityöhön

Arvioitavia ominaisuuksia:

- Itsenäinen työote
- Hyvät vuorovaikutustaidot potilaan kodissa
- Stressinsietokyky ja päätöksentekokyky
- Turvallinen ajotapa ja liikkuminen

Sijaisrekrytointin prosessi

Hyvä käytäntö:

1. Ennakoiva rekrytointi (sijaispooli)
2. Osaamisen kartoitus (CV, haastattelu, osaamisnäyttö)
3. Lääkehoitoluvat ja osaamistestit
4. Rikostaustan selvitys tarvittaessa
5. Perehdytys suunnitelma ennen itsenäistä työskentelyä
6. ☒ Lyhyet ”pikavuorot” ilman perehdytystä ovat **merkittävä riski**.

5.3 Henkilöstön osaaminen, perehdyttäminen ja täydennyskoulutus

Perehdytys

Perehdytyksen tulee sisältää:

Teoreettinen perehdytys

- Kotisairaalan toimintaperiaatteet
- Asiakasturvallisuus
- Lääkehoitosuunnitelma
- Toiminta poikkeustilanteissa

Käytännön perehdytys

- Työparina toimiminen
- Käynnit potilaiden luona yhdessä
- Laitteiden käyttö (infuusiopumput, kanyylit)
- Aluksi rajattu potilasryhmä
- Selkeä tieto: milloin konsultoidaan
- Nimetty vastuuhenkilö

Lääkehoito ja vastuut sijaisten kohdalla

- Sijaisella oltava:
 - Ajantasaiset lääkehoitoluvat
 - Dokumentoitu osaaminen
- Selkeät rajat:
 - Mitä saa tehdä
 - Mitä ei saa tehdä ilman kokeneempaa hoitajaa/lääkärää
- Lääkitysmuutokset vain lääkärin ohjeella

Tuki ja konsultaatio

Sijainen ei saa jäädä yksin:

- Päivittäinen yhteyshenkilö
- Selkeät päivystys- ja konsultaatiokäytännöt
- Matalan kynnyksen kysymismahdollisuus
- Turvallinen sijaiskäyttö edellyttää **toimivaa taustatukea**.

Riskit ja niiden hallinta

Tyypillisiä riskejä:

- Puutteellinen perehdytys
- Epäselvät vastuut

- Liiallinen työkuorma
- Vieraat potilaat ja ympäristöt

Hallintakeinoja:

- Ei yksintyöskentelyä heti
- Ei vaativimpia potilaita uusille sijaisille
- Jatkuva palaute ja seuranta
- HaiPro-ilmoitusten aktiivinen käsittely

Kotisairaalassa työskentelevän henkilön tulee saada tasaisesti täydennys- ja lisäkoulutusta.

6. Lääkehoito ja lääkinnälliset laitteet

Lääkehoitosuunnitelman laatimisesta, toteutumisesta ja seurannasta vastaava henkilö:

Terveyskeskuksen palveluesihenkilö yhdessä sairaanhoitajien kanssa.

Lääkinnällisistä laitteista annetun lain (719/2021) mukaisten velvoitteiden noudattaminen koskee kotisairaalan toimintaa. Mikäli lääkinnällisissä laitteissa ongelmia, yhteys esihenkilöön. Esihenkilö on yhteydessä Laphan lääkintälaittehuoltoon.

7. Toimitilat ja välineet

Posion kotisairaala toimii terveyskeskuksen yhteydessä Sairaالاتie 2a terveyshoivaosastolla. Palvelut tuotetaan terveyshoivaosaston kotisairaalan tiloissa kuin liikkuvana palveluna potilaan kotona. Kotisairaalalla on käytössä erilaisia välineitä, kuten ensiapuvälineitä, mittausvälineitä ja erityistarvikkeita sekä lääkkeitä. Nämä välineet kulkevat sairaanhoitajan mukana kotikäynneillä. Näistä on erillinen taulukko liitetiedostoissa.

Kotisairaallalla on käytössään auto, jossa on webasto.

8. Tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

8.1 Yksikössä käytössä olevat asiakas/ potilastietojärjestelmät

Kotisairaalan ja terveyshoivan osastolla käytetään Pegasos Omni 365-potilas/asiakastietojärjestelmiä. Lääkäreillä on lisäksi käytössä ESKO-potilastietojärjestelmä. Hoitajalla on käytössään puhelin sekä kannettava tietokone.

8.2 Asiakas- tai potilaspalautejärjestelmä ja ohjeistus ongelmatilanteissa toimimisessa

Potilaan hoitoon liittyvät ongelmatilanteet pyritään aina ratkaisemaan hoitavan tahon kanssa. On kuitenkin muistettava, että potilaalla tai hänen omaisellaan on halutessaan oikeus tehdä kirjallinen muistutus hoitoyksikön terveydenhuollosta vastaavalle johtajalle. Johtajan on selvitettävä muistutuksessa kerrottu asia muistutuksen tekijälle kohtuullisessa ajassa (Laki potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain muuttamisesta 1101/2014). Jos muistutusta käsiteltäessä ilmenee, että potilaan hoidosta tai kohtelusta saaatta seurata potilasvahinkolaissa tarkoitettu vastuu potilasvahingosta, vahingonkorvauslaissa tarkoitettu vahingonkorvausvastuu tai muu seuraus on asiakasta neuvottava, miten asia voidaan panna vireille toimivaltaisessa viranomaisessa tai toimielimessä (Potilaslaki 1992/785, 10§).

Potilasasiamiestoiminta päättyy yksityisillä palveluntuottajilla ja siirtyy hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2024 alkaen (Laki potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista 739/2023). Samalla potilasasiamies nimike muuttuu potilasasiavastaavaksi. Muutoksen jälkeen pyydämme asiakkaitamme tarvittaessa olemaan yhteydessä oman hyvinvointialueen potilasasiavastaavan: potilasasiavastaava@lapha.fi

Coronarian potilasasiakoordinaattorin tavoittaa maanantaista keskiviikkoon klo 9–15 numerosta 046 920 3534 tai sähköpostitse osoitteesta potilasasiakoordinaattori@coronaria.fi

8.3 Asiakas- ja potilastietojen kirjaamisen keskeiset käytännöt

Asiakas- ja potilastietojen kirjaaminen kotisairaalassa on erittäin tärkeää potilasturvallisuuden, laadukkaan hoidon ja lainsäädännön noudattamisen kannalta. Kotisairaalassa työskentelevien terveydenhuollon ammattilaisten on varmistettava, että potilastiedot kirjataan tarkasti, ajantasaisesti ja luotettavasti. Tässä on keskeisiä käytäntöjä asiakas- ja potilastietojen kirjaamiseen:

Tietosuoja ja salassapito

- Henkilötietojen suojaaminen: Potilastiedot ovat luottamuksellisia ja niitä käsitellään aina GDPR:n ja muiden tietosuojalainsäädännön mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että potilaan suostumusta on pyydyttävä ennen tietojen käsittelyä, ja tiedot on suojattava luvattomalta käytöltä.
- Salassapito: Terveydenhuollon ammattilaisilla on velvollisuus pitää potilastiedot salassa. Tämä koskee niin paperimuotoisia kuin sähköisiäkin potilastietoja.
- Jokainen Coronarian työntekijä suorittaa vuosittaisen HOXHUNT-tietoturvakoulutuksen ja siihen liittyvän tentin.

9. Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet

Itsemääräämisoikeus

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, johon sisältyy oikeus henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Itsemääräämisoikeuden taustalla on potilaslaki, perustuslaki ja sosiaali- ja terveydenhuollon eettiset periaatteet. Itsemääräämisoikeuteen liittyy läheisesti oikeus yksityisyyteen ja yksityisyyden suojaan. Henkilökohtainen vapaus suojaa henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen tahdonvapauttaan ja itsemääräämisoikeuttaan. Työntekijän velvollisuutena on kunnioittaa potilaan itsemääräämisoikeutta.

Jokaisella potilaalla on oikeus:

- saada riittävästi tietoa omasta sairaudestaan ja hoitovaihtoehtoista
- hyväksyä tai kieltäytyä hoidosta
- osallistua hoitoa koskevaan päätöksentekoon
- tulla kohdatuksi kunnioittavasti omassa kodissaan

Kotisairaalassa koti on potilaan oma tila, mikä korostaa itsemääräämisoikeutta entisestään.

Kotisairaалassa hoito perustuu lääkärin määräykseen ja loppukädessä potilaan suostumukseen. Potilaan hoitoa ei saa antaa vastoin potilaan tahtoa, ellei laissa erikseen toisin säädetä. Potilaalla on oikeus kieltäytyä esimerkiksi lääkityksestä, tutkimuksesta tai koko kotisairaalahoidosta. Terveystenhuollon ammattilaisen tehtävä on varmistaa, että potilas ymmärtää päätöksensä seuraukset. Hoidossa tulee olla huomioituna potilaan hoidon linjaukset ja aikaisemmin ilmaistu tahto esim. hoitotahto.

Muistutusten käsittely

Hoitoonsa tai siihen liittyvään kohteluun tyytymätön potilas voi aina tehdä muistutuksen. Ennen kirjallisen muistutuksen tekemistä pyritään selvittämään asia yhteistyössä potilasta hoitaneiden henkilöiden ja yksikön esihenkilön kanssa. Potilas ja hänen omaisensa voivat tehdä muistutuksen kirjallisesti yksikköön, jossa hoito on toteutettu. Posion terveyskeskuksessa on kirjallinen ohjeistus muistutus- ja kanteluasioissa. Tulleet muistutuksen ja niihin annetut annetaan tiedoksi vastaavalle lääkärille ja palvelujohtajalle. Potilaskoordinaattori tarvittaessa neuvoo muistutusten tekemisissä.

10. Omavalvonnan toteuttamisen seuranta ja arviointi

Kuvaus omavalvonnan toteutumisen seurannasta

Palveluesihenkilö seuraa päivittäin suunnitelman toteuttamista. Palvelujohtaja ja palvelupäällikkö seuraavat omavalvonnan toteutumista sekä käyvät kuukausittain läpi terveyskeskukseen liittyviä asioita yhdessä esihenkilön kanssa. Palvelujohtaja, -päällikkö ja esihenkilö kokoontuvat yhdessä johtavan lääkärin kanssa kuukausittain ja käyvät läpi arviointia ja toteutumista.

Omavalvontasuunnitelman päivittäminen

Omavalvontasuunnitelmaa päivitetään vähintään vuosittain ja tarvittaessa useammin toiminnan kehittyessä tai muuttuessa. Päivittäminen on palveluesihenkilön vastuulla. Omavalvonta suunnitelma tulee olla julkisesti nähtävillä terveyskeskuksen aulatiloissa sekä Coronarian nettisivuilla.

Liite 1. Lapin hyvinvointialueen asiakasmaksut – Kotisairaalan hinnasto

Lähde: <https://lapha.fi/kotisairaala>

KOTISAIRAALA

Kotisairaala tarjoaa kotona toteutettavaa sairaalataseista hoitoa, joka on vaihtoehto osastohoidolle. Kotisairaalahoidoa voidaan toteuttaa asiakkaan kotona tai muussa asuinpaikassa, kuten palveluasumisessa. Kotisairaalaissa hoidetaan sekä akuutisti sairastuneita että palliativisen ja saattohoidon asiakkaita. Kotisairaalahoido on terveydenhuoltolain 25§ mukaan määräaikaista, tehostettua kotisairaanhoidoa, joka voi olla perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon tai niiden yhdessä järjestämää toimintaa. **Asiakasmaksuasetuksen 3§ mukaan tilapäisestä kotisairaalahoidosta ei saa erikseen periä maksua sellaiselta henkilöltä, joka saa jatkuvaa ja säännöllistä kotihoitoa.** Asiakasmaksut kerryttävät maksukattoa. Maksukaton täyttymisen jälkeen käynnit ovat asiakkaalle maksuttomia (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 30.12.2020/1201)

Hinnat 1.1.2026 alkaen:

Kotisairaalahoido (asiakasmaksuasetus 3 §)

Lääkärin kotikäynti 27,60 €/käynti

Lääkärin ja hoitajan yhteiskäynti 45,10 €/käynti

Hoidon tarpeen arviointikäynti 17,50 €/käynti

Sairaanhoidajan kotikäynti:

Kotikäyntejä 1 vuorokaudessa 17,50 €/käynti

Kotikäyntejä 2 vuorokaudessa 35,00 € /vrk

Kotikäyntejä 3 tai enemmän vrk:ssa 52,50 €/vrk

Kotisairaalan tilassa tapahtuva hoito:

Coronaria Oy
1752598–9

Saaristonkatu 22, 3. krs
90100 Oulu

020 780 6260
info@coronaria.fi

coronaria.fi

Käynti hoitohenkilökunnan (sairaanhoitajan) vastaanotolla on asiakkaalle maksuton.

Käynti lääkärin vastaanotolla 30,20 € käynti,

peritään enintään kolme kertaa kalenterivuoden aikana

Kotisairaalan yhteydessä toteutettava kotikuntoutus:

Kotikäynti 19,90 € käynti

Ei peritä säännöllisen kotihoidon asiakkailta. Ei kerrytä maksukattoa.

Tilapäisen kotihoidon asiakas

Kotisairaalamaksu peritään kotisairaalahoidon ajalta. Tilapäisen kotihoidon asiakasmaksua ei peritä samalta ajalta. Tilapäisen kotisairaalahoidon kestäessä yli 2 kk asiakasmaksuihin sovelletaan säännöllisen kotihoidon maksuja, jolloin kotisairaalamaksut muuttuvat kotona annettavan palvelun hoitotuntien ja asiakkaan maksukyvyn mukaiseksi kuukausimaksuksi.

Kotisairaalahoidosta potilaalle perittävä maksu sisältää:

- kotisairaalan henkilökunnan käynnit
- lääkehoidon, jota tarvitaan potilaan akuutin kotisairaalahoitoon johtaneen sairauden takia esim. suonensisäinen antibiootti- tai muu lääkehoito, akuuttiluonteinen kipulääkitys.
- kotisairaalan lääkärin määräämät kotisairaalahoitoon johtaneen sairauden hoitoon liittyvät veri-, neste- ja ravintovalmisteet, jotka annostellaan suonensisäisesti tai lihakseen pistettynä
- potilaan kotisairaalahoidon aikaiseen toteutukseen tarvittavat perus-hoitotarvikkeet ja välineet kuten esim. lääkehappi
- kotisairaalan lääkärin määräämät laboratorio-, röntgen-, ym. tutkimukset

Kotisairaalahoidosta perittävä maksu ei sisällä:

- potilaan pysyvää lääkitystä (ennen kotisairaalahoittoa aloitettuja reseptilääkkeitä, kotisairaalahoidon aikana määrättävää uutta pitkäaikaiseksi tai pysyväksi jäävää lääkitystä)
- muita kuin kotisairaalan lääkärin määräämiä laboratorio-, röntgentutkimuksia
- tutkimuksia sairaalan poliklinikalla tai soteasemien palveluissa
- kuljetuksia sairaalasta kotiin eikä muitakaan kotisairaalahoidon aikana tapahtuvia kuljetuksia

- potilaan tarvitsemat muut pitkäaikaiseen tai pysyvään hoidon tarpeeseen liittyvät hoitotarvikkeet ja apuvälineet myönnetään samalla tavalla kuin niitä annetaan kotona asuville asiakkaille.

Kotisairaalan maksua ei peritä:

- Alle 18- vuotiailta
- Säännöllisen ja jatkuvan kotihoidon asiakkailta
- Pitkäaikaisen asumispalvelun (ympäri vuorokautinen tai yhteisöllinen asuminen) asiakkailta
- Veteraaneilta Valtionkonttorin ohjeistuksen mukaisesti
- Kotisairaalamaksua ei veloiteta vuodeosastolta kotiutuspäivänä eikä asiakkaan siirtyessä kotisairaalaan vuodeosastolle. Veloitus alkaa seuraavasta kotisairaalakäynnistä.

Liite 2. Sote-koordinaattoritoiminta

Sote-koordinaattorit aloittavat työskentelyn lokakuussa 2025

Julkaistu 6.10.2025

Tilannekeskuspalvelujen vastuualueelle sijoittuva sote-koordinaattori-toiminta aloittaa toimintansa 13.10.2025. Sote-koordinaattorit työskentelevät maanantaista sunnuntaihin aamu- ja iltavuorossa. Uudella toimintamallilla on tavoitteena ehkäistä potilaiden epätarkoituksenmukaista ohjautumista raskaampiin palveluihin, vähentää päivystysten sekä vuodeosastojen kuormitusta ja tarjota potilaan tarvitsema apu lähipalveluna muun muassa kotisairaalan ja sairaanhoidon tiimien tuella.

Sote-koordinaattori tarjoaa sairaanhoitajatasoista tukea ammattilaisille ja koordinoi muun muassa kotisairaaloitten sekä muiden liikkuvien palveluiden päivystyksellistä hoidon tarpeen arviointia. Toiminnassa painopiste on erityisesti ikääntyneiden palveluissa, mutta palvelu on tarkoitettu myös muille asumispalveluyksiköille ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille.

Toiminnan tavoitteena on välttää turhaa asiakkaiden siirtelyä ja tarjota hoito omassa kodissa tai asumispalveluyksikössä silloin, kun se on mahdollista ja turvallista. Sote-koordinaattori toimii moniammatillisesti tiiviissä yhteistyössä muiden päivystyspalveluja toteuttavien

tahojen, kuten päivystysavun, kotisairaalan ja sairaanhoidon tiimien, ensihoidon, sosiaalipäivystyksen, vuodeosastojen ja päivystysten kanssa. Sote-koordinaattorin tärkeimpiä työtehtäviä ovat ammattilaisten konsultaatiolinjalle vastaaminen sekä päivystyksellisten hoidon tarpeen arviointi –tehtävien välittäminen kotisairaaloille ja sairaanhoidon tiimeille.

Ammattilaisen konsultaatiolinjalla sote-koordinaattorit antavat tukea erityisesti lähihoitajavetoisille yksiköille tilanteissa, joissa asiakkaan voinnissa tapahtuu äkillinen muutos ja tarvitaan sairaanhoitajatasoista konsultaatiotukea. Sote-koordinaattori tekee puhelimitse hoidon tarpeen arvioinnin ja voi antaa esimerkiksi toiminta- tai seurantaohjeita, ohjata ammattilaisen konsultoimaan lääkäriä tai konsultoida tarvittaessa itse lääkäriä. Potilaalle voidaan järjestää tarvittaessa tilannearvio kotisairaalan tai sairaanhoidon tiimin toimesta ja aloittaa hoito lääkärin konsultaation perusteella. Toiminnan tavoitteena on pyrkiä hoitamaan asiakkaan ongelma lähipalveluna silloin, kun sen on tarkoituksenmukaista.

Ammattilaisten konsultaatiolinja on avoinna kaikkina viikonpäivinä ympäri vuorokauden. Yöaikaan (klo 22-07) ammattilaisten konsultaatiolinjalle vastaavat Päivystysapu 116117 – palvelun sairaanhoitajat. Kotisairaaloille ja sairaanhoidon tiimeille tehtäviä välitetään maanantaista sunnuntaihin klo 07-21 aukioloaikojen mukaan.

Omavalvontasuunnitelma tehty:

12.2.2026, Kaisa Maaninka, palveluesihenkilö

Päivitetty 23.6.2026

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa terveydenhuollon palveluista vastaava johtaja:

Asla Kerola

Kotisairaalan toimintaa ohjaavat lait ja asetukset:

Terveystenhuoltolaki (1326/2010)

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)

Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994)

Tartuntatautilaki (1227/2016)

Lääkelaki (395/1987)

Työturvallisuuslaki (738/2002)

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023)